

TIMU POGAČARJU OB 65-LETNICI

1984. Po celodnevem potovanju in zamudah na letalskih linijah smo sredi noči pristali v Kansas Cityju. Zunaj je bušnil v nas avgustovsko razgreti vlažni zrak ameriškega srednjega zahoda. V nas: mene kot Fulbrightovega lektorja na kansaški univerzi v dobro uro vožnje oddaljenem mestu Lawrence, ženo in dva otroka, mlajši je imel komaj pet mesecev. Na letališču nas je že več ur čakal Tim Pogačar, tedaj asistent na univerzi, in nas zapeljal v stanovanje v Sunflower Apartments, ki ga je prej ohladil na prijetno temperaturo in v hladilnik postavil osvežilno pijačo. Kako dobro nam je delo vse skupaj – končno v novem domu!

Timov podiplomski slavistični letnik je bil močan, k moji slovenščini je iz njega hodil še poznejši prevajalec Mike Biggins, drugi so se posvetili drugim slovanskim jezikom, po koncu študija so dobili mesta na univerzah po Ameriki. Kar nekaj slavistov je stanovalo skupaj v »ruski hiši«, strokovno in družabno življenje sta se odvijala tako, da ni bilo mogoče ločevati med njima, druženje je bilo živahno in včasih celo malo čez rob, to svojo ameriško akademsko izkušnjo sem ohranil v najlepšem spominu, v veliki meri prav po zaslugi Tima, ki je ves čas skrbel za naše dobro počutje. Tudi on je bil že družinski oče, seveda, saj je bil komaj leto mlajši od svojega lektorja. Izhajal je iz slovensko-nizozemske ameriške družine, pogovorne slovenščine se je naučil v mladih letih tako kot še marsikdo iz tretje priseljske generacije od starih staršev. Za potomce slovenskih izseljencev sva pripravila poljudna predavanja, Tim si je izbral temo čebelarstva in panjskih končnic.

V naslednjih letih je poleti prihajal na Seminarje slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljano, kadar se mu ni izšlo, pa je poslal v ljubljansko Poletno šolo slovenščine hčer Tonjo. Nastopal je z referati na simpozijih Obdobja, v prostem času pa potoval po Sloveniji, peš kot nekakšen novodobni Ivan Pregelj ali z lokalnimi avtobusi kot kakšen Peter Handke. Brez prtljage, brez hotelskih rezervacij, najraje v Poljansko dolino nad Škofjo Loko. Samo knjige Marje Boršnik o Ivanu Tavčarju je nosil s sabo, obiskoval dogajališča Tavčarjevih pripovedi, se menil z domačini, brskal po arhivih in postal literarnozgodovinski ekspert za tega pripovednika. Nazadnje se je posvečal skrivnostnemu Tavčarjevemu sorodniku in soimenjaku Johnu H. Thatcherju, ki je financiral postavitev velikega bronastega Savinškovega kipa pisatelju na nekdanji Tavčarjevi posesti na Visokem.

Skupaj smo zahajali v gore: na Košuto, na Kamnitega Lovca nad Višarjami, na Stol, na Dobrčo, Vodiško planino, s skupino Kekčevih pohodnikov v Karnijce, na Ledine nad Jezerskim, že prej smo s Tonom Pretnarjem in Zdzisławom Daraszem obiskali profesorico Marijo Žagar na Uskovnici in poganjali bicikle po škofjeloških hribih.

Jaz, Urška Perenič, sem Tima spoznala prek svojega profesorja Mirana Hladnika. Poleti 2008 je prišel na Seminar slovenskega jezika, literature in kulture na Filozofsko fakulteto, kjer sem kot lektorica, tako rekoč na začetku svoje akademske poti, še zelo zelena, vodila literarno nadaljevalno skupino. Ta skupina se mi je posebej vtisnila v zavest, za kar so bili zaslužni nadobudni študentje, nekateri že asistentje in lektorji na različnih univerzah v glavnem v slovanskem svetu – in seveda Tim, ki je na seminarjih skupaj z drugimi nenehoma spraševal to in ono o slovenski književnosti. Zraven smo diskutirali brez predaha in se vsak dan posebej od srca nasmejali. Tudi v času trajanja seminarja je moral kakopak vsaj za en dan v Tavčarjeve kraje. Niti po koncu seminarja pa s Timom nisva pretrgala stikov. Leta 2010 sem prav od njega prejela povabilo na 42. letno konvencijo društva Association for Slavic, East European and Eurasian Studies, ki se je meseca novembra odvijala v Los Angelesu. Tisto potovanje čez lužo, čisto

sama, hranim v zelo lepem spominu. In Tim mi ni prav nič zameril, ker sem neprimerno več časa kakor sedenju na konvenciji in poslušanju referatov namenila potepanju po Mestu angelov. Odtlej sva pravzaprav vseskozi v stikih. Vesela sem bila, ko se je Tim prijazno odzval mojemu povabilu na konferenco o medialnosti in literaturi, ki sem jo novembra 2016 organizirala pri Slovenskem društvu za primerjalno književnost in Slavističnem društvu Slovenije, in priletel v Ljubljano. Veliko sva sodelovala pri Slavistični reviji (jaz v vlogi tehnične urednice in on v vlogi angleškega lektorja), pri kateri Tim vestno in velikodušno skrbi za lekturo in prevode v angleščino. Že pred leti je sprejel članstvo v uredništvu *Slavistične revije*, s čimer je časopis dobil »mednarodni« status.

V vlogi urednika revije *Slovene Studies*, ki izhaja pod okriljem Društva za slovenske študije (*Society for Slovene Studies*), Tim Pogačar slovenistom omogoča objave v angleščini. Pri omejenem društvu, ki z organiziranjem srečanj in konferenc, s podporo mladim raziskovalcem, študentom in z objavljanim znanstvenih del promovira slovenistiko, je bil od 1986 do 1995 blagajnik, na predsedniško funkcijo je bil izvoljen 2007, opravljal jo je do 2012, odtlej pa je spet društveni blagajnik.

Timothy Pogačar je doktoriral iz slovanskih jezikov in književnosti na univerzi v Kansasu, dodiplomski študij iz ruščine in španščine je zaključil na Univerzi v Georgetownu (Washington). Zaposlen je kot profesor na Oddelku za nemščino, ruščino in vzhodno azijske študije na Bowling Green State University, ki je javna univerza v Ohiu. Poučuje ruščino na vseh stopnjah, vodi tečaje ruske kulture, v letih 2013, 2014 in 2017 je vodil program BGSU Summer Russia na Moskovski državni univerzi.

Veliko prevaja iz ruščine in slovenščine, samo od 2013 je pripravil osem slovensko-angleških prevodov knjig, med katerimi je šest romanov Evalda Flisarja, med nekoliko zgodnejšimi prevodi s področja literarne vede pa omenimo monografijo Marka Juvana z naslovom *History and Poetics of Intertextuality* (Indiana, 2008).

Njegov trenutni raziskovalni interes je osredinjen na zvočno simboliko v prevodu ter zgodovino prevajanja v emigrantskem tisku v ZDA. Preučuje pripovedno prozo v slovensko-ameriških časopisih *Glas svobode* (1902–1908), *Glasilo Slovenske narodne podporne jednote* (1908–1916) in *Prosveta* (1908–), s čimer prispeva k primerjalnemu bilateralnemu raziskovalnemu projektu o vplivu prevajanja v diasporah na oblikovanje ameriške izseljenske identitete.

V kratki predstavitvi na spletišču Pogačarjeve matične univerze preberemo, da med njegove najljubše romane sodita Tavčarjeva *Visoška kronika* in popularne Haškove *Pustolovščine dobrega vojaka Švejka*. Ne naključno: blizu mu je Tavčarjev kmečki liberalizem (o njem je tudi pisal), s Haškovim junakom pa ga povezujeta dobrodušna iskrenost, ki raste iz življenjskega optimizma, in blaga duhovita samoironija.

Vse najboljše ti želi celo uredništvo, Tim!

Miran Hladnik
Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani
hladnikmiran@gmail.com

Urška Perenič
Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani
urska.perenic@gmail.com